

Pensioenfonds ABP moet invaren uitstellen

Het kabinet heeft aangekondigd een onderzoek te zullen instellen naar het beleggingsbeleid van pensioenfondsen. Ein-de-lijk! Vooruitlopend op de uitkomst van dat onderzoek moet het grootste pensioenfonds ABP het invaren in het nieuwe pensioenstelsel Wtp (Wet toekomst pensioenen) per 1 januari 2027 uitstellen. Dat is in het belang van de 3,2 miljoen werkende en gepensioneerde deelnemers, totdat de rust op de aandelenmarkten is hersteld.

In het nieuwe pensioenstelsel wordt veilig beleggen strikt toegepast op gepensioneerden. Daarom wordt voor hen een voorzichtige uitkering berekend die pas omhoog gaat als de rendementen goed zijn. Die rendementen worden de komende jaren niet meer goed door internationale onrust en een riskant groen en sociaal beleggingsbeleid van het ABP. Er is een internationale handelsoorlog, een energiecrisis, blokkade van olie exporten in de straat van Hormuz, gewapende conflicten tussen Rusland en Oekraïne, de Verenigde Staten en Iran, Israël tegen Gaza en Libanon, Iran tegen Arabische landen en de ongemakkelijke relatie tussen de EU en de grootmachten Rusland, China en Amerika. De Green Deal van voormalig Eurocommissaris Frans Timmermans benadeelt de concurrentiepositie van het onder EU-regelzucht gebukte bedrijfsleven en jaagt de burgers naar te hoge energietarieven.

Koopkracht ABP-gepensioneerden holt achteruit

Pensioenfonds ABP moet voor zijn 1,2 miljoen gepensioneerden veilig beleggen van De Nederlandsche Bank. Dat betekent dat voor hen in het nieuwe pensioenstelsel niet meer belegd mag worden in lucratieve maar risicovolle aandelen maar in leningen voor overheden en bedrijven, de zogeheten obligaties of vastrentende waarden. Het ABP haalt op deze beleggingsportefeuille echter structureel slechte rendementen. De beleggingsportefeuille van het ABP bestaat voor 60% uit aandelen, alternatieve beleggingen en vastgoed en voor 40% uit vastrentende waarden. In de afgelopen 10 jaar (2016-2025) noteerde ABP op deze vastrentende waarden een beschamend rendement. De inflatie in deze periode was ruim 3% per jaar waarmee duidelijk wordt dat de koopkracht van ABP-gepensioneerden ieder jaar achteruit holt.

ABP: groen en sociaal beleggingsbeleid

De Europese Richtlijn 2016/2341 van 14 december 2016 bepaalt dat pensioenfondsen moeten beleggen in het belang van de deelnemers: "De lidstaten verplichten pensioenfondsen een beleggingsbeleid te voeren dat uitsluitend in het belang is van de deelnemers en gepensioneerden." Zo staat het ook in de Pensioenwet: "Het pensioenfonds belegt de waarden in het belang van aanspraak- en pensioengerechtigde." De EU-Richtlijn staat pensioenfondsen weliswaar toe groen en sociaal te beleggen, zolang het in het belang is van deelnemers en gepensioneerden. Dat wil zeggen, zolang dezelfde rendementen worden behaald als gelijksoortige fondsen. Het ABP gaat hieraan voorbij door vanaf 2018 vrijwillig de ESG-

voorwaarden (Environmental, Social, Governance) van de Verenigde Naties toe te passen op het investeren in aandelen en vastrentende waarden, zonder de deelnemers te consulteren. ABP belegt in bedrijven die investeren in klimaat, natuur, biodiversiteit, mensenrechten en goed bestuur. 96 miljard euro investeerde het ambtenarenfonds in duurzame ontwikkelingsdoelen als goed onderwijs en armoedebestrijding in ontwikkelingslanden "omdat 11% van de wereldbevolking in armoede leeft."

Dat klinkt sympathiek zolang het groen en sociaal beleggen ongeveer dezelfde rendementen opbrengen als beleggen in lucratieve aandelen en vastrentende waarden. Daarvan is geen sprake. De 60/40 portefeuille van het ABP die voldoet aan de ESG-voorwaarden, bracht in de afgelopen tien jaar een rendement op van 4,78%. De gelijkwaardige en vergelijkbare 60/40 portefeuille van MSCI World Index, die voldoet aan de ESG-voorwaarden, leverde in dezelfde periode een gemiddeld rendement van 12,62%. Resultaten waarvan de deelnemers dromen maar het ABP niet realiseert.

Jaar	ABP ESG Screened mix 60/40	ABP rendement vastrentende waarden 0/40	MSCI World Index ESG Screened 60/40
2016	9,5%	5,6%	10,22%
2017	7,6%	- 0,2%	7,59%
2018	- 2,3%	0,4%	- 3,99%
2019	16,8%	8,7%	30,51%
2020	6,6%	3,7%	7,86%
2021	11,1%	- 0,9%	31,43%
2022	- 17,6%	- 19,7%	- 14,34%
2023	9,3%	6,7%	21,96%
2024	8,4%	- 0,2%	28,02%
2025	- 1,6%	- 0,2%	6,95%

Indexbeleggen

Daarbij komt dat het ABP op 1 oktober 2024 is overgestapt op indexbeleggen voor aandelen in ontwikkelde markten. Het eerste resultaat van het nieuwe indexbeleggen blijkt uit het afgelopen jaar. In 2025 behaalde het ABP een negatief resultaat van - 1,6%. De ervaring met deze nieuwe wijze van beleggen is té kort om daarmee in te varen in het nieuwe pensioenstelsel. Om de belangen van zijn 3,2 miljoen deelnemers, gepensioneerden en hun gespaarde 546 miljard euro daadwerkelijk te dienen zal het ABP het invaren in het nieuwe stelsel per 1 januari 2027 moeten uitstellen tot er rust is op de beleggingsmarkten en ruime ervaring is opgedaan met het nieuwe indexbeleggen.

Frans Nijhof
Secretaris Kennisbank ABPpensioen